

PRAVILNIK

O PRAVILIMA BORAVKA I KUĆNOM REDU U CENTRU ZA PRIHVAT

(Objavljen u "Sl. listu CG", br. 61 od 2. oktobra 2017, 40/19)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se pravila boravka i kućni red u organizacionoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: Centar za prihvata).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. PRIJEM

Član 3

Prilikom prijema u Centar za prihvat stranca koji traži međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: stranac) službenik Centra za prihvat popunjava prijemni list i otvara karton stranca.

Član 4

Prijemni list je formata A4 i sadrži nazive: "Ministarstvo unutrašnjih poslova" i "Centar za prihvat", mjesto za fotografiju stranca dimenzija 30x35mm, naziv "PRIJEMNI LIST", mjesta za unos podataka o strancu (prezime, rođeno prezime i ime, imena roditelja, pol, dan, mjesec i godina rođenja, mjesto i država rođenja, državljanstvo, broj isprave iz koje se može utvrditi identitet stranca ukoliko je posjeduje, organ koji je izdao ispravu, mjesto i datum izdavanja i rok važenja isprave, datum i vrijeme smještaja, podatke o zdravstvenom stanju, novčanim sredstvima i dragocjenostima), mjesto i datum popunjavanja prijemnog lista, kao i mjesta za potpis stranca, pečat i potpis službenika Centra za prihvat.

Obrazac prijemnog lista sastavni je dio ovog pravilnika (Obrazac 1).

Član 5

Karton stranca je formata A4 i sadrži nazive: "Ministarstvo unutrašnjih poslova" i "Centar za prihvat", mjesto za fotografiju stranca dimenzija 30x35mm, naziv "KARTON STRANCA", mjesta za unos podataka o strancu (prezime, rođeno prezime i ime, imena roditelja, pol, dan, mjesec i godina rođenja, mjesto i država rođenja, državljanstvo, lični opis stranca i posebna obilježja, podatke o zdravstvenom stanju i napomene), datum prijema stranca, datum otpusta, odnosno napuštanja Centra za prihvat, kao i mjesta za pečat i potpis službenika Centra za prihvat.

Obrazac kartona stranca sastavni je dio ovog pravilnika (Obrazac 2).

Član 6

Ako službenik Centra za prihvat prilikom prijema utvrdi da je strancu hitno potrebna medicinska pomoć o tome će, bez odlaganja, obavjestiti doktora medicine u Centru za prihvat i rukovodioca Centra za prihvat (u daljem tekstu: rukovodilac).

U slučaju postojanja zaraznih bolesti ili sumnje u postojanje zaraznih bolesti, stranac se smješta u posebnu izolovanu prostoriju gdje ostaje dok doktor medicine u Centru za prihvat (u daljem tekstu: doktor medicine) ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje.

Član 7

Po završenom prijemu, obavljaju se higijenski pregled i obavezni zdravstveni pregled stranca.

Nakon pregleda iz stava 1 ovog člana, stranac dobija osnovna sredstva za higijenske potrebe (toaletni sapun, šampon, četkica i pasta za zube, nožić i pjena za brijanje, toaletni papir, kesa za smeće, za žene i higijenska sredstva za održavanje ženske higijene, a za djecu dječje pelene).

Stranac može dobiti i druga sredstva za ličnu upotrebu, odjeću i obuću, ako je to potrebno.

O predaji sredstava i odjeće i obuće iz st. 2 i 3 ovog člana sačinjava se zapisnik.

Član 8

Prilikom prijema u Centar za prihvat stranac se, na jeziku koji razumije ili se osnovano smatra da ga razumije, upoznaje sa pravilima boravka i kućnim redom u Centru za prihvat.

III. SMJEŠTAJ

Član 9

Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, stranac se smješta zajedno sa članovima porodice, pri čemu će se obezbijediti poštovanje prava na privatnost, dostojanstvo i sigurnost svih članova porodice.

Član 10

Prilikom smještaja maloljetnika bez pratnje u Centar za prihvat vodiće se računa o njegovim specifičnim potrebama i njegovom najboljem interesu.

Maloljetnik bez pratnje u Centru za prihvat može biti smješten zajedno sa braćom i sestrama ili sa punoljetnim srodnikom, ukoliko je to u njegovom najboljem interesu.

Član 11

Žene samice smještaju se odvojeno od muškaraca samaca.

IV. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 12

Tokom boravka u Centru za prihvat stranac ima pravo na zdravstvenu zaštitu.

Ako u Centru za prihvat ne postoje uslovi za uspješno liječenje određene bolesti, doktor medicine će uputiti stranca u javnu zdravstvenu ustanovu u kojoj postoje odgovarajući uslovi.

Član 13

Trudnicama i porođiljama obezbjeđuje se posebna njega, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita.

Član 14

Redovni zdravstveni pregledi stranaca vrše se svakim radnim danom, prema posebnom rasporedu koji utvrđuje doktor medicine.

Radi zdravstvenog pregleda iz stava 1 ovog člana, stranac se prijavljuje službeniku Centra za prihvat prethodnog dana. Izuzetno od stava 2 ovog člana, u hitnim slučajevima stranac će se odmah uputiti na zdravstveni pregled.

Član 15

Stranac ima pravo da nabavlja lijekove o svom trošku ili da ih prima od svoje porodice ili drugih lica.

Ljekove iz stava 1 ovog člana, prije upotrebe, pregleda doktor medicine koji sprovodi terapiju i određuje način njihovog čuvanja i korišćenja.

Stranac ima pravo da o svom trošku nabavlja ortopedska pomagala, proteze i naočare.

V. ISHRANA

Član 16

Strancu se obezbjeđuju tri obroka dnevno.

Strancu sa posebnim zdravstvenim potrebama obezbijediće se poseban način ishrane, koji odgovara njegovim potrebama, na osnovu preporuka doktora medicine.

Trudnicama, porođiljama i maloljetnicima do 16 godina života, uz obroke iz stava 1 ovog člana, obezbijediće se i poslijepodnevna užina.

VI. KUĆNI RED U CENTRU ZA PRIHVAT

Član 17

Stranac je obavezan da poštuje pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat.

Stranac je dužan da sobu u kojoj je smješten, odnosno drugu prostoriju koja mu je određena za smještaj održava urednom i da je redovno čisti, da racionalno koristi vodu, struju i opremu i da o eventualnim oštećenjima odmah obavijesti službenika Centra za prihvat.

Stranac je dužan da zajedničke prostorije Centra za prihvat, namještaj, uređaje i opremu koristi sa posebnom pažnjom i čuva

od oštećenja i kvara.

Član 18

Stranac može, na lični zahtjev, pomagati u aktivnostima Centra vezanim za održavanje i stanovanje (čišćenje i uređenje okoline, rad u vrtu, pomoć u skladištu, pranje, peglanje, krećenje i slično).

Aktivnosti iz stava 1 ovoga člana obavljaju se na ličnu odgovornost stranca i uz obavezno prisustvo službenika Centra za prihvat.

Stranac se može volonterski uključiti u rad u korist zajednice u jedinici lokalne samouprave ili u rad humanitarne organizacije.

Član 19

Aktivnosti u Centru za prihvat odvijaju se od 6,00 časova do 22,00 časa, a u ljetnjem periodu do 23,00 časa.

Vrijeme noćnog odmora je od 22,00 odnosno 23,00 časa u ljetnjem periodu do 6,00 časova narednog dana i u tom periodu u Centru za prihvat nijesu dozvoljene aktivnosti koje ometaju noćni odmor.

Član 20

Stranac ima pravo na posjete svakog radnog dana u periodu od 10,00 do 12,00 časova i od 14,00 do 16,30 časova.

Predstavnici međunarodnih i drugih organizacija koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom mogu posjećivati stranca radnim danima u cilju sprovođenja posebnih programa pomoći u skladu sa članom 65 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, uz prethodnu najavu Centru za prihvat i uz saglasnost stranca.

Posjete iz st. 1 i 2 ovoga člana obavljaju se u prostorijama Centra za prihvat.

Član 21

Stranac je dužan da se stara o svojim ličnim predmetima, novcu i dragocjenostima, za čiji nestanak i gubitak Centar za prihvat ne snosi odgovornost.

Novac i dragocjenosti iz stava 1 ovoga člana stranca koji je napustio Centar za prihvat čuvaju se šest mjeseci, a nakon isteka tog perioda, stavlja se na raspolaganje Centru za prihvat.

Član 22

Stranac je dužan da se pristojno ponaša prema službenicima i drugim zaposlenim u Centru za prihvat, a u međusobnom obraćanju da poštuje i uvažava drugog stranca.

Član 22a

Stranac je dužan da prilikom ulaska, odnosno izlaska iz Centra za prihvat službeniku Centra za prihvat stavi na uvid ispravu izdatu od strane nadležnog organa u Crnoj Gori i sve predmete koje unosi, odnosno iznosi iz Centra za prihvat.

Član 23

Za vrijeme boravka u Centru za prihvat stranac ne smije da:

- 1) se nasilnički ponaša, ispoljava rasnu, vjersku, nacionalnu mržnju i netrpeljivost i mržnju i netrpeljivost po osnovu pola ili da se politički organizuje;
- 2) pravi, koristi, nosi, čuva, prima ili unosi u Centar za prihvat predmet, odnosno supstancu koji na bilo koji način mogu poslužiti za napad, prijetnju drugom licu ili oštećenje imovine;
- 3) unosi i koristi alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance i dolazi u Centar za prihvat pod dejstvom alkohola, odnosno tih supstanci;
- 4) upotrebljava duvanske proizvode u sobama, odnosno drugim prostorijama određenim za smještaj, kao i zajedničkim prostorijama u kojima je istaknuta oznaka o zabrani pušenja;
- 5) vrši radnje koje mogu izazvati opasnost od požara;
- 6) ulazi, odnosno izlazi iz Centra za prihvat van za to određenog mjesta;
- 7) ulazi u kancelarije, kuhinju, vešeraj, kotlarnicu i druge prostorije Centra za prihvat koje nijesu namijenjene za smještaj stranca, bez pratnje službenika Centra za prihvat;
- 8) zagađuje prostor i okolinu Centra za prihvat;
- 9) uvodi životinje, osim kad je to neophodno za ostvarivanje prava u skladu sa zakonom;
- 10) priprema, odnosno konzumira hranu van za to određenih prostorija;

11) iznosi hranu, pribor za jelo i posuđe iz restorana ili čajne kuhinje;
12) odlaže odjeću ili druge predmete van za to određenog mjesta;
13) omogućava boravak ili noćenje licima koja nijesu smještena u Centru za prihvat;
14) mijenja sobu odnosno drugu prostoriju koja mu je određena za smještaj, bez prethodnog odobrenja službenika Centra za prihvat;

15) organizuje, odnosno učestvuje u igrama na sreću, niti da se bavi bilo kojom komercijalnom djelatnošću;

16) vrši druge aktivnosti koje nijesu u skladu sa ovim pravilnikom.

Izuzetno, u opravdanim slučajevima, strancu će se dozvoliti priprema, odnosno konzumiranje hrane van za to određenih prostorija, odnosno iznošenje hrane, pribora za jelo i posuđa iz restorana ili čajne kuhinje, uz prethodnu saglasnost službenika Centra za prihvat.

Nepoštovanje pravila iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 5, 6, 13 i 15 ovog člana predstavlja grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvat zbog kojih se, u skladu sa članom 62 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, strancu može ograničiti sloboda kretanja.

Član 24

(Brisano).

VII. ZAŠTITA PRAVA

Član 25

Stranac ima pravo da podnese usmenu ili pisanu pritužbu rukovodiocu ako smatra da su povrijeđena njegova prava.

Ako je stranac nepismen, službenik je dužan da njegovu pritužbu uzme na zapisnik.

Pritužba iz st. 1 i 2 ovog člana se, bez odlaganja, dostavlja rukovodiocu.

VIII. NAPUŠTANJE CENTRA ZA PRIHVAT

Član 26

Prilikom napuštanja Centra za prihvat, stranac je dužan da očisti sobu, odnosno drugu prostoriju koja mu je određena za smještaj, vrati ključ i drugu opremu kojom je zadužen.

Ukoliko stranac ne posjeduje vlastitu odjeću, zadržaće odjeću koja mu je dodijeljena u Centru za prihvat.

IX . ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na smještaj lica koje traže azil, lica kojom je priznat status izbjeglice, lica kojom je odobrena dodatna zaštita i lica kojom je odobrena privremena zaštita ("Službeni list CG", broj 44/14).

Član 28

Ovaj pravilnik objaviće se u "Službenom listu Crne Gore", a stupa na snagu 1. januara 2018. godine.

Broj: 01-011/17-62920/1

Podgorica, 29. septembra 2017. godine

Ministar, Mevludin Nuhodžić, s.r.